

מסכת כתובות זג טו.

• (זג יז:) משנה

<p>וא"ר יוחנן בן נורי, אם רוב אנשי העיר כשרין להשיא בנותיהן ואלמנוטיהן לכהונה, שאיין רוב העיר מן הפסולין אישא לכהונה בביינו, או תינשא לכהונה</p>	<p>א"ר יוסי, מעשה בתינוקת שירדה למלאות מים מן המעיין, ונאנסה</p>
--	--

• (זג יז:) קושית הגמרא

<p>אמר ליה רבא לרבי נחמן, ר' יוחנן בן נורי דאמר כמאן?</p>	<p>אי כרבנן גמליאל דאמר נאמנת, אפיילו ברוב שרים נמי פסיל?</p>
---	---

• (זג יז-טו:) תירוץ (בקיצור)

<p>עלום כרבי יהושע, והכא משום דaicא תרי רובי לשירות, אכשלה,</p>	<p>דמייקר הדין בחד רוב, hicca דaicא רוב העיר כשרים, וידעו לנו שעקר הבועל מביתו, כיוון דפריש מביתו, אמרין כל דפריש מרובה פריש, ומותרת לכהונה,</p>
<p>והוסיפו וגזרו עוד ברוב סיעה לבדו, וכגון שהיו בדרך חוץ לעיר, ד"מידי", ומיעיקר הדין אולין בתר רובה ומותרת לכהונה, אלא גזוזו רוב סיעה אותו רוב העיר,</p>	
<p>אבל hicca דaicא תרי רובי, לא גורין, ומותרת לכהונה, ולכן יש לבאר משנתינו שידוע להם שרוב סיעה שבאו אל העיר היו כשרים, ועל זה אמר ר' יוחנן בן נורי לבזק אם רוב העיר כשרים הם, דאו יש תרי רובי, ובתרי רובי אולין בתר רובה ומותרת לכהונה, שלא גורין בתרי רובי</p>	

מסכת כתובות זג טו.

• (זג יז-טו) **תירוץ - אל רב נחמן לרבה...**

לעלם רבבי יהושע,

והכא משום **דאיכא תרי רובי לכשרות, אכשרה,**

וכדרב יהודה אמר רב, וכרבAMI, וכרב' ינא, וכרב דימי...

דאמר רב יהודה אמר רב ...

וכדר' ינא די אמר דיבעלת בשעת קرونוט, שהשיירות באות לעיר, דיש שתי רובות, דהינו רוב סיעה ורוב העיר, דאיכא למימר שמהם היה, כשרה לכהונה,	וכדרביAMI די אמר ... והוא שהיתה סיעה של בני אדם כשרין עוברת לשם, דהשתא איךו רוב סיעה ורוב העיר	משנתינו בקרונוט של ציפורי היה מעשה, דהינו ביום השוק, שסיעות ושירותים ממקום אחר באות לשם
--	--	--

וממשיך ר' ינא, אבל פירש אחד מציפורி, **דייעין דודאי דמן העיר היה,**

או"פ שציפורி עיר שרובה משיאין לכהונה, הולך שתוקי, דבחד רובה לא מכשיר

• המשך בתירוץ של הגמרא...

וכרב דימי דאמר בשם זעירי בשם ר' חנינא,

ולאין הולcin אחר רוב סיעה כגון במקום רחוק מן העיר,
דבודאי מאנשי הסיעה הו, אין מכשירין אותה, ואפילו רובן כשרין

ורוב סיעה נידי, ואמרי לה بلا רב דימי,

דאמר זעירי א"ר חנינא

ומקשין גם' שסבירא י"ל להיפך,

זהא רוב סיעה נידי, ויש להלך בהן אחר הרוב,

ורוב עיר קבוע, וכל קבוע כמחצה על מחצה דמי?

תירוץ - ה"ק הולcin אחר רוב העיר, והוא דaicca רוב סיעה בהדה, דיש שתי רובי, אז מכשירין אותה,

אבל אין הולcin אחר רוב סיעה בלבד

וכ"ש דלא אולין אחר רוב העיר בלבד (דשייך בה קבוע)

מ"ט, גזירה רוב סיעה (דניידי ומותרת מעיקר הדין)

אתו רוב העיר (דקבייע ואסורה דכמחצה על מחצה דמי),

תירוץ הגם - כיון דaicca האשעה שהולכת אצל הבועל,

והוא קבוע, וכמחצה על מחצה דמי,

לכן גוזין בפריש הבועל מביתו

אתו קבוע כשהיא הלכה אצל הבועל בעיר

קושית הגם - והא ברוב העיר

אם הבועל הולכת אצלה, תהא פריש,

וכל דפריש, מרובה פריש,

וא"כ אפילו בעיר, תהא מותרת?

וכן גוזין ברוב כשרים בסיעה, שלא יבואו להכשיר רוב כשרים בעיר,

אבל היכא דaicca שתי רובי לכשרות,

מכシリ ר' יהודה, דליך למיגור מידי

מסכת כתובות דף טו.

• ומיבענן תרי רובי...
...ומיבענן תרי רובי...

קושית הגمرا - ומיבענן תרי רובי, והתניא....

תשע חנויות, כולן מוכרות בשר שחוטה,
ואחת מוכרת בשר נבלה,

ובנמצא הבשר בשוק, ולא ידועין מאייזה פריש,
הלך אחר הרוב, ומותר, דהויאל וכבר פירש מהנות,
אמרינו כל דפריש, מרובה פריש

ולקח מאחת מהן במקום קביעות,
ואין יודע מיהן להן ספיקו אסור,
דכל קבוע, כמחצה על מחצה דמי

וא"כ ראיינו מכאן דאולין בתור רובא אפילו בחד רובא ולא ביענן תרי רובי!

זה אמר רבי זира
ע"פ שדלותות נועלות,
אולין בתור רובא, וכשר,
וא"כ אפילו בחד רוב, אולין בתור רוב, ולא ביענן תרי רובי!

וליכא למיימר דמיירி באין דלטמות מדינה נועלות, דקא את
לה רובא מעלמא, וכגון שרוב טבחין ישראל כשרים באו לכאן,
או דרוב טבחין כל המדינה ישראל,
דאיכא תרי רובי, רוב העיר ורוב המדינה דננידי, ולכון כשר,

תירוץ הגمرا - מעלה עשו בייחסין,

שודקה בייחסין ביענן תרי רובי, וגזרין בפריש אותו קבוע, אבל בבשר, לא גזרין וסגי בחד רובא

• גופא אמר רבי זира...

כל קבוע כמחצה על מחצה דמי, בין לקולא בין לחומרא

מן ליה לרבי זира הא....

אלא מתשעה שרצוים וצפרדעים אחד בינם, ונגע באחד מהם, ואינו יודע באיזה מהן נגע,	אלא מתשעה צפרדעים מתיים ברה"י, וشرط אחד כגון צב שהוא דומה לצפרדעים בינם,	אלילמא מתשע חנויות כולן מוכרות בשר שחוטה, ואחת בשר נבלה,
ברה"י ספיקו טמא, ברה"ר ספיקו טהור, אלמא כמחצה דמי, ולkolala,	ונגע באחד מהם, ואינו יודע באיזה מהן נגע, ספקו טמא	ולקח מאחת מהן, ואינו יודע מיהן להן ספיקו אסור, (דכל קבוע כמחצה על מחצה דמי)
דאילמא כמחצה דמי, אין כן ספק טומאה, אלא ודאי טומאה, דהא רובא שרצוים	ואע"פ שיש רוב צפרדעים שאינם טמאים אמרינו דכל קבוע כמחצה על מחצה דמי	ובנמצא בשוק, הלך אחר הרוב ומכאן ראיינו כל קבוע כמחצה על מחצה דמי
ולכון שפירות ליפי רבי זира מכאן דאמרינו כל קבוע כמחצה על מחצה דמי אפילו לקולא	קשה - התם הנידון הוא לחומרא לטמאו מלחמת הכלל של כל קבוע כמחצה על מחצה דמי", דאין הולclin אחר רוב הצפרדעים הטהורות, ומניין לרבי זира לומר כלל זו אף' לקולא?	קשה - התם הנידון הוא לחומרא לאסור הבשר מלחמת הכלל של כל קבוע כמחצה על מחצה דמי", דאין הולclin אחר רוב החנויות כשרות, ומניין לרבי זира לומר כלל זו אף' לקולא?

מסכת כתובות דף טו.

• ומדאוריתא מנא לן...

אחר שראין מקור לרבי זира מביריתא אף לקולא, הרי מוכח שדין זה מדאוריתא,
מנא לנו דאמרין הכלל של כל קבוע כמחצה על מחזה דמי

דאמר קרא "וארב לו וקם עליו", עד שיתכוון לו

פרט למתקoon להרוג את זה
והרג את זה

רבי שמעון

פרט לזרק אבן לתוך חבורת בני אדם של כנענים וישראלים ** תשעה ישראלים, וכנעני אחד בינם,
ואשמעין האי קרא דכל קבוע כמחצה על מחזה דמי, וכן פטור מדין ספק נפשות להקל

רבנן

** הילוי דמי, אילימה דאייכא תשעה כנענים וישראל אחד בינם, תיפוקליה דפטור משום דרובה כנענים נינהו, ולמה לי קרא,
ואני נמי פלאגא ופלגא, ספק נפשות להקל, דהא "והצילו העדה" כתיב, ולמה לי קרא של "וארב לו",
ואלא בתשעה ישראלים וכנעני אחד בינם, דהא כיון דרובה ישראל, חייב, קמ"ל דכל קבוע כמחצה על מחזה דמי...

• מחלוקת ר"ש ורבנן בעניין "וארב לו"

זורק אבן לתוך חבורת בני אדם...	מתכוון להרוג את זה והרג את זה	"וארב לו"
(ק"ז דפטור)	פטור ("וארב לו")	ר"ש
פטור ("וארב לו")	חייב	רבנן

• איתמר... (בקיצור, ולמסקנת הגם)

עיקר דין של משנתינו (דף יד), במי שנאנסה, ואין ידווע אם לכשר נבעל או לפסול, ואמר ר' יוסי דאמר ר' יוחמן בן נורי דאם רוב אנשי העיר כשרין להשיא בנותיהן ואלמנותיהן לכהונת, תינשא לכהונת	רב יהודה אמר רב (דף יד): בקרונות של ציפוריה היה מעשה, ולכן היו תרי רובי, רוב העיר ורוב סיעה, ודוקא בתרי רובי כשרה
הלכה כר' יוסי, ובתרי רובי, וכרב יהודה אמר רב	רב חייא בר אשי אמר רב (דף ט"ז). משנתינו ברוב אחד, ושלא כרב יהודה אמר רב, וההוראת שעה הייתה, אבל לדורות צrisk תרי רובי
מצאה בה תינוק מושליך בעיר, אם רוב ישראל, ישראל, ואמר רב לעניין יווחסין צrisk תרי רובי	רב חנן בר רבא אמר רב (דף ט"ז). ** רב על המשנה במס' מכשירין (דף טו):

*נחלקו רב יהודה ורב חנן בדברי רב אם המעשה של המשנה בשתי רובי או רוב אחד ובהוראת שעה,

אמנם לכ"ע בשיטת רב בעין תרי רובי ליווחסין להתריר אשה לכהונת

מסכת כתובות דף טו

- איתмер... (הוה אמינה של הגمرا)

halacha ber'i yosi, v'chad rov'a	רב חייא ברashi אמר רב
אה"נ משנתינו בחד רובא, והוראת שעה הייתה, אבל לדורות צריך תרי רובי	רב חנן בר רבא אמר רב

- מתיב רב ירמיה...

קשייא על רב חייא דאמר בשם רב דהלהכה בר' יוסי, וכט"ז שלא עבי תרי רובי, והתנו במס' מכשירין, עיר שישראלים ועובדיו כוכבים דרים בה, מצא בה תינוק מושלך ...
אם רוב עובדי כוכבים, עובד כוכבים
ואם רוב ישראל, ישראל
מהצה על מהצה, ישראל
ואמר רב, לא שננו דרוב ישראל כיישראל, אלא להחיזתו, שב"ז מצוין לפרנסו מושום "וחי אחיך עמק", אבל ליויחסין, אם בת היא, אסורה לכוהנה, דבעין תרי רובי
וא"כ קשייא על רב חייא דאמר בשם רב שלא עבי תרי רובי, הא רב אמר על המשנה במסכת מכשירין דבעין תרי רובי!

- תירוץ של הגם...

לעולם רב חייא ברashi אמר בשם רב דהלהכה בר' יוסי דבעין תרי רובי, וכרב יהודה אמר רב, דבקורות של ציפורים הייתה מעשה
halacha ber'i yosi, v'batrei rov'i
רב חנן בר רבא אמר רב

- קושית הגمرا...

א"כ רב חנן בר רבא אמר רב לדדורות צריך חד רובי, וזה שלא כרב אמר על המשנה במסכת מכשירין דבעין תרי רובי!
--

- למסקנת הגם...

לעולם בעין תרי רובי לכל השיטות בשם רב, אלא שנחלקו במציאות של המשנה
משנתינו בת Rei Rovi, ובעין תרי רובי
רב יהודה ורב חייא ברashi אמר רב

מסכת כתובות דף טו:

- גופא, מצא בה תינוק...

<p style="text-align: center;">עיר שישראלים ועובדיו כוכבים דרים בה, מצא בה תינוק מושלך...</p> <p style="text-align: center;">אם רוב עובדי כוכבים, עובד כוכבים, ואם רוב ישראל, ישראל, מחצה על מחזה, ישראל</p>	
<p>ושМОאל אמר אף לפחק את הגל, וקס"ד דמיימי ברוב ישראל, דחשבין ליה לישראל</p>	<p>ואמר רב, לא שננו אלא להחיזתו, שב"ד מצוין לפרנסו, אבל ליויחסין לא, דבעינן תרי רוב</p>
<p style="text-align: center;">קושית הגם' -ומי אמר שמואל הכי, והאמר רב יוסף אף אמר רב יהודה אמר שמואל אין הולcin בפיקוח הנפש אחר הרוב, דאפילו בספק עובד כוכבים ספק ישראל, ברוב עובדי כוכבים, מפקחים?</p>	
<p style="text-align: center;">תירוץ הגمرا - כי אמר שמואל, ארישא של רוב עובדי כוכבים קאמר, שלפקח הגל אינו כן, דאפילו ברוב עובדי כוכבים, מפקחים, אין הולcin בה אחר הרוב</p>	

- **למאי הלכתא...**

<p style="text-align: center;">כיוון דאמר שמואל מפקחים עליו את הגל אפילו ברוב עובדי כוכבים, אלמא לאו עובד כוכבים הוא לכל מיליל, ולמאי הלכתא חשיב ליה עובד כוכבים?</p>	
<p>להאכללו נבילות בידים, וכ"ש שלא יחוירו לו אבידה, ולמיוזקין</p>	<p>אם רוב עובדי כוכבים, עובד כוכבים</p>
<p>להחויר לו אבידה, ורבותה היא צמוציאין מיד ישראל הזוכה בה, ועוד, שיש איסור להחויר אבידה לעכו"ם, קמ"ל דמחזירין לו</p>	<p>ואם רוב ישראל, ישראל</p>
<p>לייכא למימר להחויר לו אבידה, דא"כ יש לצרף מחזה על מחזה עם רוב ישראל שבשניהם נהשכט ישראל להשבת אבידה, ולא לנווקין **</p>	<p>מחזה על מחזה, ישראל</p>
<p style="text-align: center;">** שור של ישראל שנגח לשור של כנעני, פטור, ושור של כנעני שנגח לשור של ישראל, בין תם, בין מועד, משלם נזק שלם, וישראל לישראל, תם משלם חצי נזק, וממועד משלם נזק שלם</p>	
<p style="text-align: center;">ופשוט דלא אמר היכי דנחיה תורה דידיה, דאו פטור, דליםא ליה אייתי ראהיה דישראל את, וشكול,</p>	
<p style="text-align: center;">אללא צרכא דנחיה תורה דידיה לתורה דידיה, وكא תבע ישראל נזק שלם לתם כדין עבד כנעני, ואশמווענן תנא דכישראל דיבינן ליה, ולא משלם אלא חצי נזק, דא"ל אייתי ראהיה דלאו ישראל אלא אני ואתנו לכון</p>	

כג' סוף כתובה ראהיה